

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA Z EXKURZE V REGIONU OLOMOUCKA

Tato zpráva byla zpracována v rámci projektu „Společná profesionalizace sociální práce na obcích“ s číslem CZ.03.2.63/0.0/0.0/19_098/0015198, který je financován z ESF prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost.

PROSINEC 2021

zpracovalo: CPKP střední Čechy

Obsah

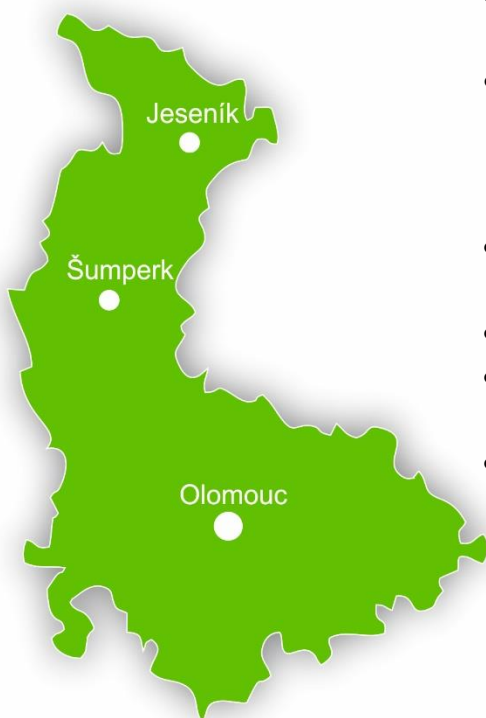
1	Základní informace k průběhu exkurze	3
2	Navštívené instituce	4
2.1	ODBOR SOCIÁLNÍCH VĚCÍ OLOMOUC	4
2.2	ZAHRADA 2000, Z. S.....	6
2.3	PONTIS ŠUMPERK, O. P. S.	12
2.4	P-CENTRUM, SPOLEK	14

1 Základní informace k průběhu exkurze

Centrum pro komunitní práci střední Čechy, v letech 2020 – 2021, realizuje projekt „Společná profesionalizace sociální práce na obcích“, který se zaměřuje na rozvoj a profesionalizaci sociální práce ve 4 obcích s rozšířenou působností (ORP) Středočeského kraje. Za jeden z vhodných nástrojů pro nastavení systému udržitelné a zvyšující se kvality sociální práce jsme zvolili realizaci odborné exkurze. Původně byla plánovaná exkurze na Slovensko, kde jsme viděli příležitost seznámit se se zahraničními zkušenostmi, které nám jsou kulturně a historicky blízké. Bohužel, vzhledem k epidemiologické situaci nejenom v ČR v letech 2020 – 2021, jsme inspiraci nakonec hledali u nás „doma“, tzn. v České republice. Na základě navázaných kontaktů jsme zvolili Olomoucký kraj.

Tato zpráva se skládá ze dvou částí. První část uvádí základní informace o průběhu exkurze, organizačním zajištění apod. V druhé části jsou představeny navštívené instituce a stručně uvedeny inspirace, které v nich účastníci načerpali.

Odborná exkurze (dále exkurze) proběhla v termínu 13. – 15. 10. 2021. Účastnilo se jí celkem 7 sociálních pracovníků z cílové skupiny a členky realizačního týmu.

Exkurze byla zaměřena na:

- sdílení dobré praxe sociální práce (dále SP) na obcích,
- seznámení se s inspirativními postupy a metodami do praxe sociálních pracovníků,
- praktické příklady možné pomoci prostřednictvím inovativních technik, metod a postupů SP,
- zkušenosti a praxe v oblasti multidisciplinární spolupráce.

Exkurze proběhla v organizacích:

- Magistrát města Olomouce, oddělení sociální práce a poradenství (Štursova 820, 779 00 Olomouc)
- Zahrada 2000, z. s. (Na Mýtince 32, 790 01 Jeseník)
- PONTIS Šumperk, o . p . s. (Gen. Svobody 2800/68, 787 01 Šumperk)
- P-centrum, spolek (Lafayetteva 47/9, 779 00 Olomouc)

2 Navštívené instituce

2.1 ODBOR SOCIÁLNÍCH VĚCÍ OLOMOUC

Odbor sociálních věcí pokrývá sociální agendy v samostatné i přenesené působnosti statutárního města Olomouc týkající se občanů města, zejména nezletilých dětí a jejich rodičů, rodin, osob s omezenou svéprávností, osob v hmotné nouzi a ohrožených sociálním vyloučením, občanů s dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem a seniorů. V rámci odboru působí několik oddělení a samostatní zaměstnanci.

Oddělení opatrovnické zajišťuje poskytování základního sociálního poradenství a sociální práce osobám omezeným ve svéprávnosti, kterým statutární město Olomouc vykonává funkci veřejného opatrovníka. Oddělení zajišťuje také agendu tzv. sociálních pohřbů osob osamělých nebo s nezjištěnou totožností. Oddělení má pohotovostní telefon.

Oddělení péče o rodinu a děti zabezpečuje výkon státní správy na úseku sociálně-právní ochrany dětí. Sleduje ochranu práv dětí a plní potřebná opatření se znalostí problému a místních podmínek. Poskytuje preventivní a odborné poradenství v oblasti sociálně-právní ochrany dětí, pomáhá rodičům při řešení výchovných nebo jiných problémů souvisejících s péčí o dítě, sleduje nepříznivé vlivy působící na děti a příčiny jejich vzniku, činí opatření k omezení nepříznivých vlivů na děti.

Oddělení sociální pomoci a služeb zajišťuje poskytování základního sociálního poradenství, agendu bytů zvláštního určení (bezbariérových bytů a bytů v domech s pečovatelskou službou) a péči o seniory a občany se zdravotním postižením. Spravuje kluby pro seniory zřizované městem a organizuje společenské aktivity pro tuto cílovou skupinu. Zajišťuje metodické činnosti v oblasti spolupráce s poskytovateli sociálních služeb na území města Olomouc.

Oddělení sociální práce a poradenství poskytuje základní a odborné sociální poradenství pro zdravotně postižené, rodiny s dětmi, cizince, osoby v hmotné nouzi a seniory a realizuje (terénní) sociální práci pro výše uvedené cílové skupiny. Realizuje opatření vedoucí k řešení problematiky sociálního vyloučení z důvodu zdravotního postižení a stáří ve správním obvodu statutárního města Olomouc. Podílí se na spolupráci, součinnosti a koordinaci subjektů v oblasti poskytování dávek státní sociální podpory, pomoci v hmotné nouzi, příspěvku na péči a dávek zdravotně postiženým občanům. Vydává parkovací průkazy pro osoby se zdravotním postižením a rozhoduje o zvláštním příjemci důchodu. Součástí oddělení je poradce pro národnostní a etnické menšiny, který ve správním obvodu obce s rozšířenou působností plní úkoly napomáhající výkonu práv příslušníků národnostních a etnických menšin a jejich integraci do společnosti. V rámci oddělení působí i kurátoři pro dospělé.

Oddělení sociální prevence zabezpečuje výkon sociálně-právní ochrany dětí se zaměřením na nezletilé a mladistvé, kteří mají výchovné problémy, páchají trestnou činnost apod. Poskytuje sociální poradenství a pomoc dětem, mladistvým, jejich rodičům a případně příbuzným v jejich náročných životních situacích týkajících se různých výchovných problémů (záškoláctví, závislosti, přestupky apod.). Poskytuje rovněž odbornou poradenskou pomoc osobám přicházejícím z výkonu trestu odnětí svobody.

Oddělení správy městských sociálních zařízení zajišťuje poskytování registrovaných pobytových sociálních služeb Azylové domy a Noclehárna ve třech zařízeních zřízených městem – Azylový dům pro muže v Olomouci – Řepčíně a Domov pro ženy a matky s dětmi se dvěma pracovišti, v Sokolské ulici v centru města a na Holečkově ulici v městské části Povel. Součástí oddělení jsou i Dětské jesle statutárního města Olomouc s provozem na tř. Spojenců.

Samostatní zaměstnanci odboru zajišťují servisní činnosti orientované dovnitř odboru, ale i na potřeby občanů města – v oblasti prevence kriminality, rodinné politiky a komunitního plánování sociálních a příbuzných služeb, bezbariérových opatření ve veřejném prostoru a komunitních aktivit občanů města Olomouc.

Exkurze proběhla na oddělení sociální práce a poradenství. Proběhlo společné setkání s vedoucím odboru, vedoucím oddělení a třemi sociálními pracovníci. Předmětem setkání bylo zejména sdílení dobré praxe v oblasti bydlení (sociální byty, ubytovny, azylové domy), spolupráce s veřejnými opatrovníky a OSPOD, dále se sociálními službami, ale také dalšími odděleními v rámci odboru a s odbory v rámci Magistrátu. Společná diskuse se týkala také podpory neformálních pečujících na Olomoucku, podpory bydlení pro vícečetné rodiny a například realizace případových konferencí v agendě sociální práce.

Inspirace:

- **V rámci oddělení vymezení pozice sociální pracovníce, která má v náplni práce uvedenou agendu sociálního bydlení, které se věnuje v rámci jednoho celého úvazku**
- **Agendy sociální práce a veřejného opatrovnictví jsou odděleny, spadají do různých oddělení (odd. sociální práce a poradenství, odd. veřejného opatrovnictví)**
- **Důležitost zaměření na spolupráci v rámci území, se sociálními službami, dalšími organizacemi, a to zejména s úřadem práce, ale také v rámci odboru a úřadu**
- **Funkčnost spolupráce mezi sociálními službami, dalšími institucemi a zejména kontaktními pracovišti úřadu práce**
- **Aktivní spolupráce sociálního odboru a dalších odborů města**

2.2 ZAHRADA 2000, Z. S.

Nezisková organizace ZAHRADA 2000, z. s. se od roku 1998 věnuje oblasti duševního zdraví a poskytuje především v jesenickém regionu ucelený komplex služeb (tzv. Recovery systém) s cílem umožnit „návrat zpět do života“. Kromě registrovaných sociálních služeb sociální rehabilitace a sociálně terapeutické dílny pro osoby s duševním onemocněním organizace nabízí možnost zaměstnávání s podporou pro osoby se zdravotním postižením zahrnující odbornou přípravu na zaměstnání, pracovní a dluhové poradenství a podporu zaměstnávání na chráněném, podporovaném i volném trhu práce. V několika ekonomických provozech zaměstnává na vymezených chráněných pracovních místech cca 42 osob se zdravotním postižením.

Zahrada 2000, z. s. je také akreditovanou vzdělávací institucí MPSV a MŠMT, nabízí vlastní vzdělávací a rekvalifikační kurzy. Za podpory Ministerstva zdravotnictví ČR dále provozuje sociálně-zdravotní terénní službu pro osoby v duševním onemocněním na území okresu Jeseník.

Nabízí ucelený návazný systém péče, který umožňuje klientům postupný návrat do „běžného“ života. Systém propojené zdravotně-sociální péče zahrnuje podporu v oblasti bydlení a podporu v oblasti zaměstnání v kombinaci s podporou v dalších oblastech života. Podpora v oblasti bydlení pomáhá uživatelům získat nebo si udržet vlastní odpovídající byt, pronájem nebo podnájem v běžné zástavbě. Uživatelé, kteří potřebují získat bydlení (např. po dlouhodobé hospitalizaci), zpravidla začínají jako podnájemníci v bytech, které má organizace v užívání, a postupně přecházejí, s individuální podporou, do přímých smluvních vztahů s majiteli bytů. Podpora je poskytována také formou nácviků v kontaktech s dodavateli energií, s majiteli bytů, úhrad nájmu, případně ve vyřízení dávek atd. Tam, kde je to účelné, využívá organizace k nácvičkům i tréninkové byty (pro krátkodobé nácvičkové pobyty).

Obě registrované sociální služby, sociální rehabilitace a sociálně terapeutické dílny pro osoby s duševním onemocněním, mohou využívat lidé ve věku 15+, kteří se z důvodu duševního onemocnění ocitají v sociální izolaci a dočasně nejsou schopni obstát v běžném životě či zaměstnání bez pomoci - tam, kde je to účelné, i jejich rodinní příslušníci a všichni, jimž do života zasáhlo duševní onemocnění, osoby blízké.

Služeb lze využívat i bez doporučení lékaře, podmínkou je pouze souhlas s pravidly sociálně rehabilitačního centra - přesto však spolupráci s odborným lékařským pracovištěm organizace doporučuje a i případně zprostředkuje.

Cílovou skupinu tvoří lidé, jejichž tělesné postižení nebo onemocnění je tak vážné, že se neslučuje s tréninkem pracovních činností a sociálních dovedností v jednotlivých dílnách a provozech. U uživatelů, kteří potřebují vysokou míru podpory při zajištění základních činností, je přesto možné jejich zapojení s pomocí osobního asistenta (je třeba individuálně dohodnout). Systém zaměstnávání s podporou a související aktivity jsou určeny i ostatním zdravotně postiženým osobám.

V rámci odborné exkurze byly navštíveny prostory pro realizaci sociální rehabilitace, sociálně terapeutické dílny a tréninková prádelna s mandlem.

Níže uvádíme podrobnější informace k oběma registrovaným sociálním službám.

I. Sociální rehabilitace

Registrovaná sociální služba zaměřená na udržení, obnovení a rozvoj sociálních dovedností. Odborně sestavený a vedený program je složený z jednotlivých aktivit probíhajících v pracovní dny od 8 do 15 h. Účast na aktivitách je dobrovolná a uživatelé si podle svých potřeb aktivity vybírají.

Služba je poskytována v pracovní dny pondělí až pátek podle ustáleného týdenního rozpisu aktivit doplněných o individuální práci s uživateli podle jejich potřeb a momentálního stavu. Uživatelům jsou k dispozici jednotlivé aktivity dle schváleného „Týdenního rozpisu aktivit SR“ - pro každý den je určena klíčová aktivita – tj. společná práce s podporou určeného pracovníka doplněná o individuální práci s každým klientem. Mimo klíčovou denní aktivitu jsou uživatelům k dispozici i přípravné práce pro sociálně terapeutické dílny (příprava a recyklace materiálu, drobné práce). Každá aktivita má vymezený okruh prací, které mohou uživatelé vykonávat samostatně.

V každém dni je uživatelům podle jejich individuálních potřeb k dispozici časový prostor pro odpočinek, výměnu zkušeností. Uživatelům je k dispozici k samostatné práci s podporou PC pracoviště s internetem, čtenářský koutek (denní tisk, knihovna), koutek ručních prací, kuchyňka pro drobné vaření, cvičná prádelna s mandlem pro vlastní potřebu.

Nosná aktivita probíhá vždy ve stanovený čas s časovou dotací 90 minut dělenou do dvou 45minutových bloků s přestávkou. Individuální aktivity jsou rozloženy do zbytku dne podle schopností a momentálního stavu uživatele.

Forma podpory záleží na individuálním plánu každého uživatele.

Standardní součástí služby je také podpora bydlení, která je jedním z pilířů uceleného modelu péče. Organizace pomáhá uživatelům získat nebo si udržet vlastní odpovídající byt, pronájem nebo podnájem v běžné zástavbě. Uživatele podporuje také formou nácviků, pomáhá jim v kontaktech s dodavateli energií, s majiteli bytů, pomáhá řešit úhrady nájmů, případné vyřízení dávek atd.

Tam, kde je to účelné, využívá organizace k nácvikům tréninkové byty (pro krátkodobé nácvikové pobyty). Těm uživatelům, kteří potřebují udržet stávající bydlení (při problémech provázejících zhoršení zdravotního stavu, při změně rodinné situace atd.), poskytuje organizace obdobnou podporu pro stabilizaci.

II. Sociálně terapeutické díly

Registrovaná sociální služba slouží klientům, kteří chtějí pracovat cíleně v některé z dílen a úspěšně prošli předchozím stupněm sociální rehabilitace, neuspěli však dosud na běžném trhu práce a potřebují určitý stupeň podpory chráněného prostředí.

Služba je poskytována v prostorách:

1. Sociálně terapeutické centrum ZAHRADA 2000, Na Mýtince 32, 790 01 Jeseník
  - Keramická dílna
  - Košíkářská dílna
  - Tkalcovská a šicí dílna
  - Tréninková prádelna s mandlem
  - Zahradní provoz
2. Tréninková prodejna, ul. 28. října, 790 01 Jeseník

Služba je poskytována v pracovní dny pondělí až pátek podle ustáleného týdenního rozpisu aktivit doplněných o individuální práci s uživateli podle jejich potřeb a momentálního stavu.

Uživatelům jsou k dispozici jednotlivé dílny (Košíkářská dílna, Tkalcovská a šicí dílna, Keramická dílna, Tréninková prádelna s mandlem, případně Zahradní provoz).

Pro každý den je určena nosná aktivita dle aktuálního týdenního rozpisu aktivit – tj. společná práce s podporou určeného pracovníka doplněná o individuální práci s každým klientem. Mimo nosnou denní aktivitu jsou uživatelům k dispozici i ostatní dílny. Každá dílna má vymezený okruh prací, které mohou uživatelé vykonávat samostatně.

V každém dni je uživatelům podle jejich individuálních potřeb k dispozici časový prostor pro odpočinek, výměnu zkušeností. Uživatelům je k dispozici k samostatné práci s podporou PC pracoviště s internetem, čtenářský koutek (denní tisk, knihovna), koutek ručních prací, kuchyňka pro drobné vaření, cvičná prádelna s mandlem pro vlastní potřebu.

Nosná aktivita probíhá vždy ve stanovený čas s časovou dotací 90 minut dělenou do dvou 45minutových bloků s přestávkou. Individuální aktivity jsou rozloženy do zbytku dne podle schopností a momentálního stavu uživatele.

Aktivity jsou doplňovány předváděním prací jednotlivých dílen a výrobků uživatelů na veřejných akcích typu jarmark, dny lidových řemesel atd.

Forma podpory záleží na individuálním plánu uživatele. Podporu získávají lidé v přípravě na práci v rehabilitační dílně nebo přímo na tréninkovém pracovišti (Tréninková prodejna,

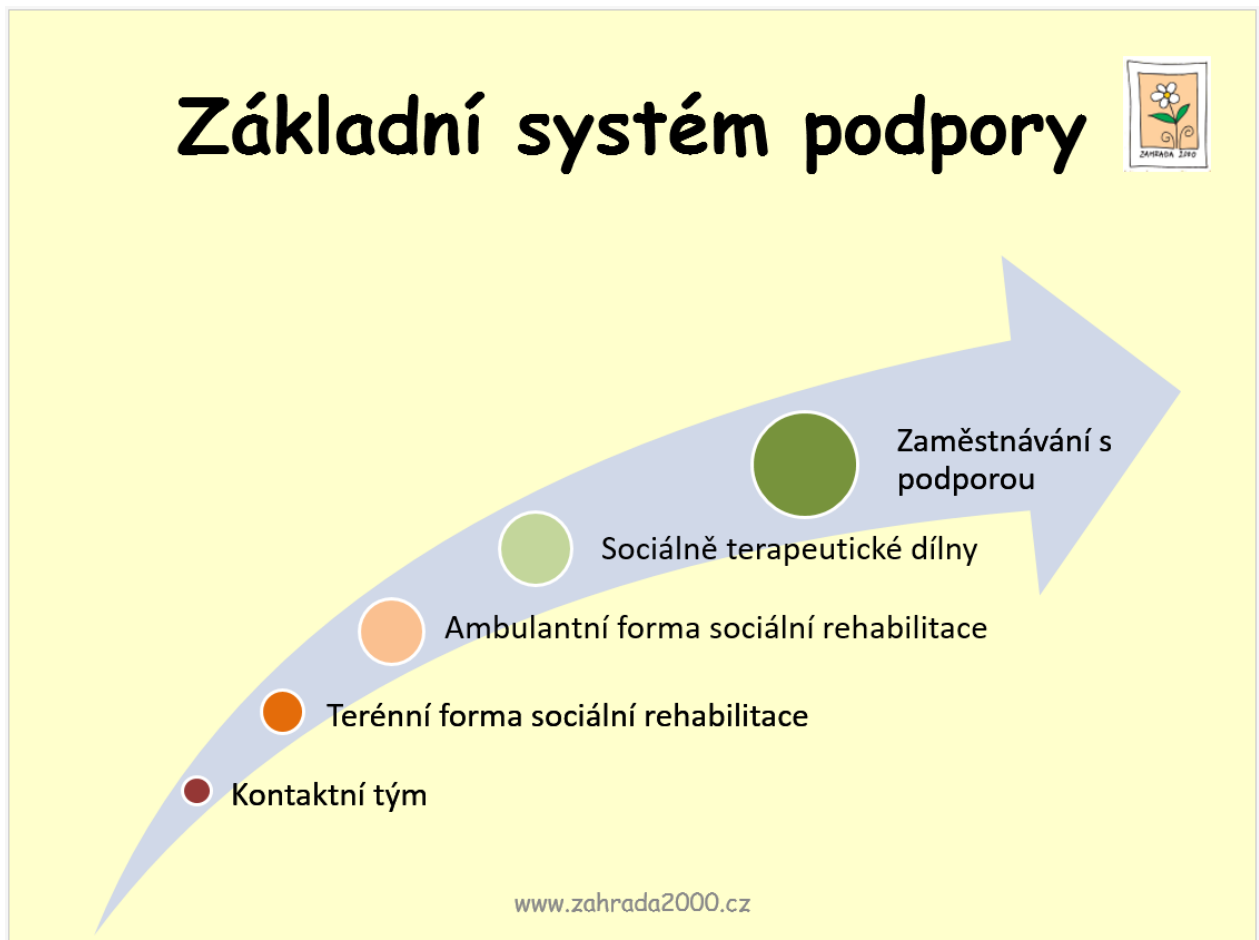

Tréninková prádelna s mandlem). Smyslem podpory je pomoc směřující k získání a udržení si zaměstnání, podpora schopností podat přiměřený pracovní výkon, zvládnout pracovní tempo a pobyt v pracovním týmu.

Recovery – ucelený systém podpory

Recovery – ucelený systém podpory nabízí ucelený návazný systém péče, který umožňuje klientům postupný návrat do „běžného“ života. Systém propojené zdravotně-sociální péče zahrnuje podporu v oblasti bydlení, podporu v oblasti zaměstnání v kombinaci s podporou v dalších oblastech života.

Podpora v oblasti zaměstnávání pomáhá uživatelům získat nebo si udržet odpovídající zaměstnání a podpora v oblasti bydlení pomáhá získat nebo si udržet odpovídající bydlení.

Organizace také realizuje řadu návazných aktivit:

- Edukačně terapeutické skupiny – probíhají také pro rodinné příslušníky a blízké.
- Peer konzultanti - jsou pevnou součástí odborného týmu, nejen, že se dělí o svou osobní zkušenost s novými klienty a jejich rodinnými příslušníky a osobami blízkými, ale také provází nové klienty systémem služeb, jsou součástí terénních týmů a navštěvují s odborným týmem nemocnice. Peer dává odbornému týmu pohled „z druhé strany“ a je dalším spojujícím článkem mezi klienty a pracovníky služeb.
- Pracovní a dluhové poradenství.
- Multidisciplinární spolupráce.

Multidisciplinární spolupráce

V rámci multidisciplinární spolupráce se zástupci spolupracujících organizací 1x za 3 měsíce setkávají na koordinačních schůzkách, na kterých řeší společná témata a otázky provázející osoby s duševním onemocněním. Do regionálního týmu se postupně zapojili zástupci 20 subjektů (úřadů, obcí, poskytovatelů sociálních služeb apod.).

Díky vytvoření regionálního týmu se rozvíjí mezioborová komunikace o problematice osob s duševním onemocněním. Cílem je koordinovaná péče v oblasti péče o duševní zdraví, výměna zkušeností, metodické sjednocení a zároveň pomoc k prvo-záchytu duševně nemocných osob, které potřebují podporu v léčbě, ale nejsou dosud zachyceny v systému sociálně-zdravotní péče.

Terénní tým (zdravotní služby)

S vytipovanými osobami, které potřebují podporu, dále pracuje terénní tým, který se věnuje osobám s duševním onemocněním v jejich domácím prostředí a navazuje tak na lůžkovou a ambulantní zdravotní péči v regionu (tým je tvořen psychologem, psychiatrem, sociálním pracovníkem, zdravotní sestrou a peer konzultantem).

Multidisciplinární terénní tým je sociálně-zdravotní služba, která podporuje osoby v psychické/duševní krizi a jejich blízké osoby v jejich přirozeném prostředí (tj. u nich doma, nebo na jiném dohodnutém místě - v kavárně, v parku apod.).

Tým někdy i sám oslovuje osoby s duševním onemocněním, které potřebují podporu a pomoc při léčbě (osoby propuštěné z hospitalizace, osoby v krizi), které se na organizaci obrátí samy nebo prostřednictvím spolupracujících lékařů, osob blízkých (rodinní příslušníci, partneři) nebo úřadů, a nabízí jim podporu.

Tým tvoří zdravotní část (psychiatr, klinický psycholog, zdravotní sestra) a sociální část (sociální pracovníci, pracovníci v sociálních službách). Zdravotní část týmu (psychiatr, klinický psycholog)

je financována z veřejného zdravotního pojištění, sociální část je součástí registrované služby sociální rehabilitace.

Tým je pro každé setkání sestaven podle potřeby a aktuálních možností.

Exkurze proběhla v prostorách Sociálně terapeutického centra v Jeseníku, kde se také nachází Keramická a Košíkářská dílna, a v Tréninkové prádelně s mandlem a v Tkalcovské a šicí dílně.

V rámci setkání proběhla diskuse s ředitelem organizace a zaměstnanci a klienty jednotlivých dílen/pracovišť. Ředitel organizace účastníky exkurze seznámil s organizační strukturou, jednotlivými sociálními službami, provozy, svépomocnými skupinami, peer programy a například akreditovanými kurzy. Diskuse se týkala zejména terénní podpory pro osoby s duševním onemocněním (sociálně-zdravotní terénní služby) a fungování mezioborového setkávání a multidisciplinárního terénního týmu.

Organizace také realizovala řadu projektů, například:

- „Komunitní sociální práce“, CZ.03.2 .60/0 .0 /0 .0 /15_042/0006135, podpořený ESF. Projekt v délce 36 měsíců v regionu umožnil rozvinout a posunout pojetí komunitní péče.
- „Komplexní podpora“, CZ.03.2 .60/0 .0 /0 .0 /15_042/0006134, podpořený ESF. Projekt v délce 34 měsíců je zaměřen na pomoc se vstupem a udržením se na trhu práce a finanční stabilizaci účastníků, probíhá formou skupinové i individuální práce.

Inspirace:

- **Existující systém Recovery – ucelený systém podpory**
- **Fungující terénní tým – propojení sociální a zdravotní podpory**
- **Zvyšování pracovních kompetencí uživatelů služeb – prostřednictvím jejich zaměstnávání v pracovních týmech organizace**
- **Mezioborová spolupráce – pravidelné setkávání, informovanost, návaznost, efektivnost**

2.3 PONTIS ŠUMPERK, O. P. S.

PONTIS Šumperk o . p . s. je největší neziskovou organizací ve městě Šumperk a poskytuje širokou paletu sociálních a doplňkových služeb. Zakladatelem organizace bylo v roce 1999 město Šumperk. V začátcích společnost provozovala pouze pečovatelskou službu, azylový dům a krizový byt a ve společnosti pracovalo 12 zaměstnanců. Během pěti let se společnost rozšířila o další sociální služby, kterými jsou odborné sociální poradenství, kontaktní centrum, denní stacionář, nízkoprahové zařízení pro děti a mládež.

Sociální služby/služby pro seniory:

- Denní stacionář
- Pečovatelská služba
- Odlehčovací služba
- Centrum sociálního poradenství
- Půjčovna kompenzačních pomůcek
- Centrum therasuit
- Univerzita volného času
- Klub důchodců
- Podpora pečujících
- Taxík Maxík

Sociální služby pro děti a mládež:

- Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
- K - centrum

Služby pro rodiny s dětmi/prostupné bydlení:

- Dům pro rodiče v nouzi
- Ubytovna
- Krizový byt
- Sociální byt

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež

NZDM Rachot dětem a mladým lidem v obtížné životní situaci poskytuje informace, podporu a odbornou pomoc a zajišťuje bezpečný prostor pro smysluplné trávení volného času.

„Jsme v kontaktu s klienty, kteří jsou obvykle řazeni do škatulky „ohrožená mládež“ nebo „mládež s rizikovým chováním“ a velice častý je také termín „problémová mládež“. Vnímáme naše klienty jako děti či mladé lidi, kterým život nadělil různé potíže a oni je musejí řešit, často ani neví jak. Jsme místem, kde jsou dveře otevřené právě těmto dětem. Neptáme se proč a jak, zajímá nás, jak jim je, jak to zvládají, co potřebují, co jim můžeme nabídnout. Veškeré volnočasové aktivity jsou mocným prostředkem k navázání potřebného vztahu s klienty

a následné sociální práci, jejímž cílem je, aby si uměli poradit, aby se orientovali ve svém životě, aby dostávali informace, které potřebují, aby se naučili využívat své síly a schopnosti. Jsme takovými průvodci různými etapami jejich života. „Naše děti“ potřebují příležitosti k rozvoji, k poznávání sebe sama, k realizaci, k objevování svých možností a taky limitů. V klubu se snažíme vytvářet bezpečné prostředí a nacházet aktivity, které budou prospěšné, a přesto zábavné. Klub je pro daný okruh osob, kterým je služba určena, jediným zařízením svého druhu ve městě a okolí. Platí zde základní pravidla slušného chování, dbáme také na úctu člověka k člověku, nenásilné řešení různých situací i konfliktů a usilujeme o budování a zachovávání atmosféry vzájemné důvěry.“ (Výroční zpráva 2020)

Denní stacionář

Je určen seniorům a dospělým občanům se zdravotním postižením, kteří ze zdravotních, psychických či sociálních důvodů nemohou nebo nechtějí být sami doma. Navštěvují nás občané žijící ve společné domácnosti se svými blízkými, které o ně nemohou celodenně pečovat tak, jak by bylo nezbytné.

Posláním denního stacionáře VOLBA je poskytnout denní podporu dospělým od 50 let, kteří potřebují dohled a péči druhé osoby, a to zejména v důsledku vyššího věku nebo zhoršeného zdravotního stavu. Služba je určena lidem, kteří potřebují mít zajištěnou pomoc, podporu a kontakt s druhými lidmi. Služba je koncipována tak, že pomáhá rodinám s péčí o jejich blízké, a tudíž prodlužuje dobu setrvání v jejich přirozeném, domácím prostředí. Uživatele zbavuje samoty a společenské izolace, nabízí zajištění celodenní péče, individuální a skupinové aktivizační programy a společnost mezi svými vrstevníky. Kapacita služby je 22 osob. Nabízí aktivní trávení volného času, individuální přístup zaměstnanců, kteří jsou proškolení v nových metodách a přístupech v péči o uživatele.

Kavárnička Lalala

Organizace nabízí pronájem kavárničky pro rodinná, pracovní setkávání, oslavy a zázemí pro maminky a jejich děti.

V Kavárničce Lalala nabízí organizace posezení v příjemném nekuřáckém prostředí s bezbariérovým přístupem a možností občerstvení a dobrot z velkolosinské pralinkárny a také vyhlášených staroměstských trubiček. Kavárnička a její přilehlé prostory jsou k dispozici k pronájmu pro pořádání rodinných, společenských a dalších akcí.

V rámci exkurze bylo navštíveno Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, Denní stacionář a kavárnička Lalala. Účastníci byli seznámeni s organizací a provozem jednotlivých služeb a měli příležitost diskuse a sdílení dobré praxe. Zájem byl zejména o sdílení praxe v rámci spolupráce se sociálními pracovníky města Šumperk, ale také s vedením města, které služby dlouhodobě podporuje – finančně, podporou neformálně pečujících, zvyšováním kvality služeb pro seniory a zajištěním jejich setrvání v domácím prostředí.

Inspirace:

- **Návazné a komplexní sociální služby vycházející z potřeb uživatelů (CS senioři)**
- **Systém sociálního bydlení rozvíjený v úzké spolupráci s městem Šumperk**
- **Spolupráce se samosprávou města**
- **Kvalitní personální politika zaměřená na důsledný výběr zaměstnanců, jejich vzdělávání a růst, motivaci a kulturu organizace**

2.4 P-CENTRUM, SPOLEK

Poradna pro alkoholové a jiné závislosti: nabízí lidem s problémem drog, alkoholu, hazardního hraní a jejich blízkým ambulantní léčbu a poradenství. Poradenské služby jsou bezplatné a anonymní. Poradna nabízí i další služby, jejichž cílem je pomoci zorientovat se v dané situaci, rozhodnout se, co dál, a případně se léčit (např. asistence při vyřizování pobytové léčby, spolupráce s OSPOD, Probační a mediační službou apod.).

Jedná se o registrovanou sociální službu, jejíž kvalita je certifikována Radou vlády pro koordinaci protidrogové politiky. Poradna je registrována dle §37 odst. b. zákona č. 108/2006, o sociálních službách jako odborné sociální poradenství.

Doléčovací centrum: posláním je prostřednictvím poskytovaných služeb podpořit klienty v jejich ukotvení, stabilizaci, začlenění do společnosti a zvládnání nároků každodenního života bez návykových látek a hazardní hry. Klientům po léčbě drogové závislosti nabízí organizace doléčovací program včetně chráněných bytů.

Rodinné a mediační centru U Mloka: pracuje s ohroženými rodinami s dětmi s výchovnými a školními potížemi a poskytuje rodinné mediace. Dále nabízí podporu pěstounům.

Centrum primární prevence: realizuje programy primární protidrogové prevence pro školy.

Organizace dále provozuje **Galerii U Mloka a kavárnu Naše Café** (podrobněji níže).

Kavárna Naše Café je projekt organizace, jehož hlavním cílem je prostřednictvím zaměstnání v sociálním podniku resocializace osob se závislostí na návykových látkách. Obsahem projektu je provoz kavárny na Dolním náměstí a na náměstí Republiky v Olomouci, pracující v principech sociální ekonomiky. Klienti, kteří procházejí programem (zaměstnání v podniku), budou mít doložitelnou praxi (obsluha zákazníků, příprava kávy, příprava potravin) a zápočtový list. Budou mít pracovní návyky, naučí se vyjadřovat své potřeby, naučí se komunikaci s kolegy a s nadřízenými, vyzkouší si jednání s dodavateli, vše v chráněném prostředí sociálního podniku. Důsledkem toho jsou vybaveni schopnostmi, dovednostmi a prokazatelnými přednostmi pro lepší uplatnění na běžném trhu práce, tedy mohou být zaměstnáni, což přispívá

k celkové stabilizaci klientova života a tedy k prevenci recidivy v jeho návratu k původnímu stylu života. Kavárna je provozována v principech sociálního podnikání a dodržuje Standardy sociálního podnikání.

Vyhrazená pracovní místa jsou určena pro osoby po léčbě závislostí (min. 3 měsíční rezidenční), které prokazatelně abstinují.

Kavárnu provozuje Sociální družstvo Stabilita Olomouc - dceřiné družstvo P-centra.

V rámci exkurze proběhla návštěva kavárny Naše Café a účastníci byli informováni o provozu kavárny, podpoře a výběru klientů, průběhu resocializace. Diskuse se věnovala zejména úspěchům a pravidlům resocializace, ale také spolupráci s ostatními sociálními službami a sociálními pracovníky Magistrátu.

Inspirace:

- **Ucelený systém podpory pro klienty a jejich resocializace**
- **Propojení sociální práce a marketingu, personální politiky a tržních/ekonomických dovedností – úspěch firmy se současným úspěchem resocializace klientů**
- **Kvalitní personální politika stojící na principech sociální ekonomiky, zaměřená na podporu klienta a jeho zapojení do běžného života, ale také na rozvoj jeho profesních dovedností**

Použité zdroje:

- Letáky organizací a úřadu
- Zápisky ze setkání
- <https://www.zahrada2000.cz/>
- <http://www.pontis.cz/>
- <http://www.p-centrum.cz/>
- <https://www.olomouc.eu/magistrat>